

Hyvltk 14.05.2024 § 43

Selostus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut Orpon hallituksen hallitusohjelman luvun 5.2 "Toiselta asteelta tiedot ja taidot eteenpäin" mukaisen esityksen lukiolain (714/2018), ylioppilastutkintolain (509/2019), oppivelvollisuuslain (1214/2020) sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta.

Lukiolain 28§:ää esitetään muutettavan sisältämään lukio-opiskelijoiden oikeus tukiopetukseen. Myös oppimisen tuen ja erityisopetuksen säännökset muutettaisiin vastaamaan pääosin ammatillisen koulutuksen oppimisen tueksi esitettäviä säädöksiä. Painopiste olisi ennaltaehkäisevässä tuessa ja erityisopetuksesta olisi tehtävä hallinnollinen päätös perusopetuksen tapaan. Muutokset lukiolakiin tulisivat esityksen mukaan voimaan vuoden 2025 alusta.

Toinen muutosesitys lukiolakiin koskee tilauskoulutusta. Täsmennyksillä pyritään puuttumaan tilauskoulutuksessa havaittuihin epäkohtiin.

Ylioppilastutkintolakia sekä lukiolakia esitetään muutettavaksi siten, että englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestäminen ja ylioppilastutkinnon suosittaminen olisi mahdollista – muussakin kuin kansainväliseen IB- (International Baccalaureate Diploma Programme) tutkintoon valmistavassa lukiokoulutuksessa. Englanninkielistä lukiokoulutusta ei olisi tarkoitettu koulutusvientiin. Tämän vuoksi englanninkieliseen lukiokoulutukseen otettavalta Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevalta hakijalta edellyttäisiin, että henkilö oseskelee Suomessa muun kuin opiskelun perusteella. Lupia englanninkielisen koulutuksen järjestämiseen voitaisiin myöntää 2025 ja ensimmäiset englanninkieliset ylioppilaskokeet voitaisiin järjestää syksyllä 2028.

Toinen ylioppilastutkintolakiin tehtävä muutos mahdollistaisi musiikin, kuvataiteen ja liikunnan eli nk. taito- ja taideaineiden kokeen suorittamisen yhtenä viidestä pakollisesta kokeesta, ei kuitenkaan äidinkielen ja kirjallisuuden koetta. Ensimmäiset kokeet olisi mahdollista suorittaa syksyllä 2029.

Oppivelvollisuuslaki ehdotetaan muutettavaksi siten, että perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta tulisi jatkossa toimittaa uudelle lukiokoulutusta tarjoavalle koulutuksen järjestäjälle myös lukiolain 28 b §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Ehdotettu säännös tehostaisi opiskelijan tuen tarpeen tiedonsiirtoa perusopetuksesta toiselle asteelle ja mahdollistaisi tukitoimien suunnitelmallisen toteuttamisen heti lukio-opintojen alusta alkaen. Erityistä tukea koskeva päätös olisi toimitettava tilanteessa, jossa erityisen tuen päätös olisi voimassa perusopetuksen päättyessä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että kun lukiokoulutuksen järjestäjän opiskelijamäärä on alle 200, yksikköhintaa korotettaisiin nykyistä vastaavalla tavalla, jos se katsottaisiin syrjäiseksi tai jos sen kansalliskieliin kuuluva opetuskieli on kunnassa vähemmistökieli. Nykyisestä poiketen tällaisten koulutuksen järjestäjien tunnusluvun korottamiselle ei kuitenkaan olisi ylärajaa, mikä tarkoittaisi, että

myös alle 40:tä pienemmät opiskelijamäärä korottaisivat yksikköhintaa. Jos kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutuksen opiskelijamäärä on alle 200, mutta sitä ei katsottaisi syrjäiseksi eikä sen kansalliskieliin kuuluva opetuskieli ole vähemmistökieli siinä kunnassa, jossa opetusta pääosin järjestetään, sen yksikköhintaa korotettaisiin puolella siihen nähden, paljonko yksikköhintaa nykyisin korotetaan. Outokummussa tämä tarkoittaisi tämän vuoden opiskelijakohtaiseen yksikköhintaan alustavan laskelman mukaan 1665,13 €:n eli yhteensä noin 150 t€:n eli 15%:n vähennystä valtionosuuteen vuositasolla. Vuodet 2026-2027 laskettaisiin nykyisten ja uusien määräytymisperusteiden painotettuna keskiarvona ja vuodesta 2028 alkaen täysimääräisenä.

Lausunto pyydetään antamaan 4.6.2024 mennessä. Kuntaliitto järjestää lukio- ja ammatillista koulutusta koskevia lakiesitysluonnoksia koskevan webinaarin 20.5.2024.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Hyvinvointijohtaja
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius, 0447559240, jukka.orenius@outokummunkaupunki.fi
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta evästää ja valtuuttaa hyvinvointijohtajan antamaan kaupungin lausunnon lausuntopalvelujärjestelmässä 4.6.2024 mennessä.
Päätös	Hyvinvointijohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
